

**EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016**

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Ehkäisevän päihdetyön teemaviikolla halutaan nostaa esiin hyviä käytäntöjä, joiden avulla ehkäistään ja vähennetään päihdehaittoja sekä edistetään hyvinvointia.

Tänä vuonna keskustellaan *puheeksioton* hyödyistä ja hyväksi koetuista toimintakäytännöistä.

www.kysyminenkannattaa.fi

Kysy.

Se kannattaa.

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Kampanjan avulla halutaan kannustaa ammattilaisia kysymään rohkeasti ihmisiltä myös päihteidenkäyttöön liittyviä asioita.

Päihteiden käytöstä puhuminen tukee ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Siksi ilmapiiri, jossa asiakkaan päihteidenkäytöstä kysyminen on osa normaalia keskustelua, on sekä ammattilaisen että asiakkaan etu.

www.kysyminenkannattaa.fi

Käypä hoito –suositus: Alkoholiongelmaisen hoito

- Selkeä viesti: päihteiden käyttöön tulee ja kannattaa puuttua
- Alkoholiongelman ehkäisyssä, havaitsemisessa ja hoidossa terveydenhuollolla on keskeinen asema.
- Lyhytneuvonta (mini-interventio) on tehokas tapa vaikuttaa alkoholinkäyttöön ja ehkäistä alkoholin aiheuttamia haittoja.
- Tärkein alkoholin käyttöhäiriön diagnosointikeino on keskustelu potilaan kanssa, mutta apuna voidaan käyttää myös kyselylomakkeita ja laboratoriomittareita.

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Riskitasot

Korkea riski = hälytysraja, annosta / päivä

- Miehet 23-24 Naiset 12-16

Kohtalainen riski, GT-arvot muuttuu

- Miehet 14 Naiset 7

Ei todennäköistä riskiä

- Miehet 0-2 Naiset 0-1

- Annos on 12 g alkoholia
- Määritelmät maakohtaisia
- Nuorella alkoholi aina riskikäyttöä
- Ikääntyneiden rajat matalampia

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Tiesitkö:

- Henkilöitä, joilla alkoholinkäyttö on terveysriski on Suomessa n. 500 000.
- Terveydenhuollon naispotilaista 10 % ja miehistä 20 % on ongelmakäyttäjiä.
- Alkoholilla on ensimmäisen luokan syöpävaarallinen aine.
- Alkoholiriippuvaisella:
 - Aivovammat kolme kertaa yleisempiä.
 - Epilepsiariski kymmenkertainen.
 - Joka toisella on lievä dementia.
 - 60 % unihäiriö
 - Kardiomyopatiariski (sydänlihassairaus) satakertainen
 - 30-60 % merkittävä depressio

www.kysyminenkannattaa.fi

EPT-viikon kohderyhmät 2016

- Ammattilaiset: sosiaali- ja terveysala
 - Madalletaan kynnystä puheeksiottamiseen
 - Tarjotaan menetelmiä puheeksiottamiseen
 - ”Miten tuet asiakastasi vähentämään päihdehaittoja => lisäämään hyvinvointia?”
 - Perusterveydenhuolto, oppilaitokset, työterveys, SPR:n terveystieteet, vastaanottokeskukset, neuvolatyö, sosiaalityö
- Läheiset
 - Menetelmiä herätellä läheisiä huomaamaan päihdehaitat ja keinoja välttää niitä.
- (Muut: esim. kouluille Ehytin sivuilla kouluaineisto)

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

- Lyhytneuvonnan vaikuttavuus on merkittävä, kun se tehdään asiakasta kunnioittaen
- Puheeksiotto kannattaa kaikissa ikäryhmissä
- Päihdekierteen katkaisu mahdollisimman varhain tuo yhteiskunnallisesti merkittäviä säästöjä
- Päihteiden käyttö pitää ottaa puheeksi!

www.kysyminenkannattaa.fi

2016: Puheeksioton hyvät käytännöt -tarjotin

Teemaviikkoa varten on koottu yhteen puheeksioton hyviä käytäntöjä, jotta ammattilaiset saisivat enemmän välineitä työnsä tueksi. Hyvät käytännöt löytyvät osoitteesta www.kysyminenkannattaa.fi.

Tarjotinta on koottu EPT-järjestöverkoston ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Teemaviikko onkin hyvä hetki kokeilla ehkäisevän päihdetyön käytäntöjä uudessa toimintaympäristössä.

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Viikon aikana puheeksiottoa nostetaan esiin eri teemojen näkökulmasta. Viikko käynnistetään herättämällä keskustelua puheeksioton merkityksestä ja keinoista yleisellä tasolla.

Viikon kuluessa puheeksiottoa tarkastellaan tarkemmin *opiskeluajan, työelämän, vanhemmuuden ja ikääntymisen* näkökulmista.

www.kysyminenkannattaa.fi

Muu kampanjamateriaali:

Teemoihin sopivat blogikirjoitukset ja muut tekstit

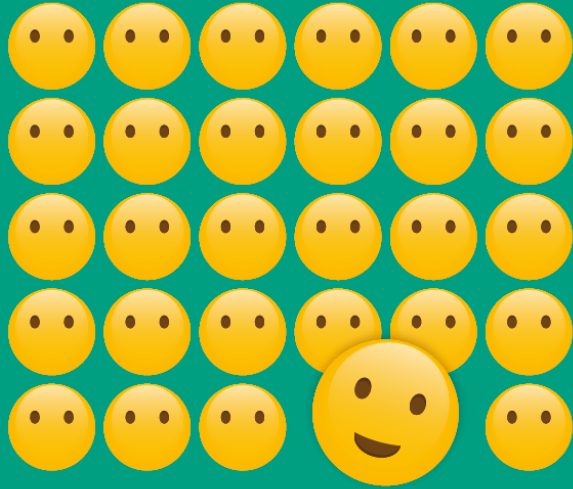
Videoklipit:

- Miksi ottaa puheeksi?
- Miten ottaa puheeksi motivoiden?
- Johdon rooli

Julisteet (saatavilla netistä sekä Ehytin ja SPR:n piirien toimipisteistä)

- Suomi A3
- Ruotsi A3

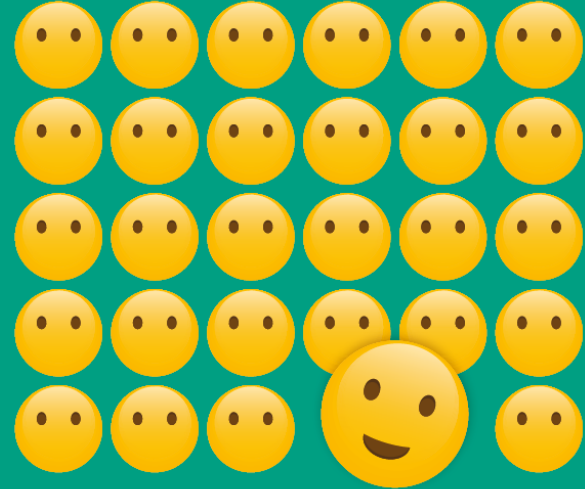
www.kysyminenkannattaa.fi

Kysy. Se kannattaa.

Kohtaatko joskus työssäsi tilanteita, joissa huolen sanoittaminen on vaikeaa? Päihteenkäytöstä puhuminen tukee ihmisen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja elämäntilintä. Avaa mahdollisuus keskusteluun. Tee kysymisestä tapa.

Välillä ja apua päihteenkäytön puheeksiottoon:
www.kysyminenkannattaa.fi

Fråga. Det lönar sig.

Stoler du ibland på situationer i ditt arbete, då det är svårt att uttrycka din oro? Att tala om rusmedelsbruk stöder människans välmående och livshäntering. Öppna möjligheten till diskussion. Gör frågandet till en vana.

Redskap och hjälp för att ta rusmedelsbruket till tals:
www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Viikon aikana eri toimijat järjestävät kampanjaa tukevia tapahtumia eri puolella Suomea. Kuka tahansa toimija voi järjestää oman tapahtumansa. Tapahtumasta voi ilmoittaa EPT-viikon facebook-sivuilla: www.facebook.com/eptviikko

Toivottavaa olisi, että myös paikallisten tapahtumien ja paikallistason viestinnän ensisijainen tarkoitus olisi edistää puheeksioton leviämistä ammattilaisten toimijoiden keskuuteen.

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Panostetaan yhdessä siihen, että ehkäisevä päihdetyö saa enemmän jalansijaa toimijoiden perustyössä ja että se juurtuu osaksi ammattitaitoista, laadukasta ja vaikuttavaa työskentelyä!

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Mitä Sinä voit tehdä?

Miten voisit omalla toiminnallasi edistää puheeksioton (hyvien käytäntöjen) leviämistä alueesi toimijoiden keskuudessa:

- Vie juliste työyhteisösi näkyvälle paikalle!
- Lisää kysyminen kannattaa banneri tai nettiosoite ko viikolla sähköposteihisi.
- Jaa ilmestyvät videot esim. facebookissa.
- Voisitko järjestää koulutuksen tai seminaarin? Yhteistyössä muiden kanssa?
- Voisitko tuoda esiin jonkin ihmisen todellisen tarinan siitä, miten puheeksiotto auttoi jotakin henkilöä? Millaisessa tilanteessa henkilö olisi toivonut, että otetaan puheeksi? (Muista anonyymiys).
- Kerro paikallinen puheeksiottoon liittyvä hyvä käytäntö.
- Haasta paikallinen toimija puheeksioton (viikon mittaiseen) kokeiluun osana jotakin olemassa olevaa toimintoa.
- Osallistu koulutuksiin, esim. Suomen Punaisen Ristin Varhaisen Puuttumisen koulutukseen

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

Ehkäisevän päihdetyön viikon järjestää Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto ja sen rahoittaa Raha-automaattiyhdistys.

Viikon koordinoinnista vastaa EHYT ry yhdessä Suomen Punaisen Ristin päihdetyön kanssa.

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN
JÄRJESTÖ-
VERKOSTO

Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkoston toimijat:

A-Kiltojen Liitto ry

Nuorten Ystävät ry

A-klinikkasäätiö

Nykterhetsförbundet Hälsa
och Trafik

Barnvårdsföreningen i
Finland r.f.

Pohjois-Karjalan
kansanterveyden keskus

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Preventiimi

Elämäni Sankari ry

Psoriasisliitto

Ensi- ja turvakotien liitto ry

Raittiuden Ystävät ry

Erkki Poikosen säätiö

Sininauhaliitto

Folkhälsan

SOSTE Suomen sosiaali ja
terveys ry

Helsingin Kouluraittiuspiiri ry

Sovatek-säätiö

Irti Huumeista ry

Stop Huumeille ry

Kalliolan Setlementti

Suomen ASH ry

Kirkkopalvelut/Kehittämiskeskus
Tyynelä

Suomen Mielenterveysseura

Koulutus elämään -säätiö

Suomen NMKY:n Liitto

KRAN rf

Suomen Punainen Risti

Kriminaalihuollon tukisäätiö

Suomen Valkonauhaliitto ry

Kunnallinen

Päihdehuoltoyhdistys ry

Suomen Vanhempainliitto ry

Mannerheimin

Lastensuojeluliitto ry

Syöpäjärjestöt

Munuais- ja maksaliitto ry

Tukikohta ry

Music Against Drugs ry

Työturvallisuuskeskus

Myllyhoitoyhdistys

YAD Youth Against Drugs ry

Naistenkartano

www.kysyminenkannattaa.fi

Lisäksi yhteistyössä mukana:

- Aluehallintovirastot
- Lääkäriliitto
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Terveydenhoitajaliitto

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

EPT kannattaa -tunnustus

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry jakaa vuosittain Ehkäisevä päihdetyö kannattaa -tunnustuksen. Tänä vuonna haetaan innostavia puheeksioton käytäntöjä ja tekijöitä. Kerro hyvästä puheeksioton käytännöstä tai toimintamallista, joka ansaitsee mielestäsi tunnustusta. Voit myös ehdottaa palkinnonsaajaksi yhteisöä, joka soveltaa ansiokkaasti puheeksiottoa toiminnassaan.

Ilmianna oma ehdokkaasi 31.10.2016 mennessä osoitteessa koordinaatio@ehyt.fi.

www.kysyminenkannattaa.fi

EHKÄISEVÄN
PÄIHDETYÖN VIIKKO
7.-13.11.2016

KIITOS!

www.kysyminenkannattaa.fi

Vinkkejä, lisätietoja

Kati Laitila

Suomen Punainen Risti

Päihdetyön suunnittelija

kati.laitila@punainenristi.fi

040-5895778

Margit Tepponen

Ehkäisevän päihdetyö Ehyt ry

Asiantuntija

margit.tepponen@ehyt.fi

050-4354248